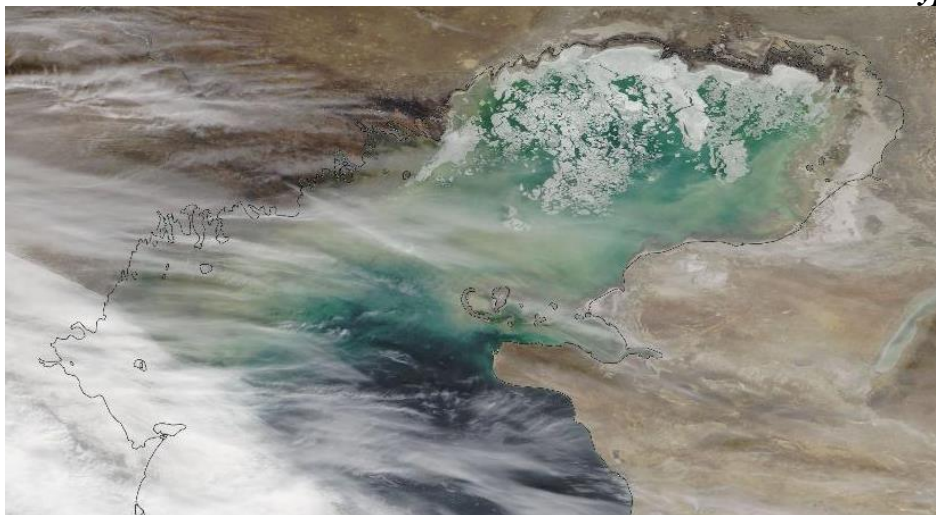

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМҚ
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №12 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 20 наурыз, сәрсенбі

1-сурет. 2024 ж. 17 наурыз ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2024 Ж. 19-24 НАУРЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ
ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

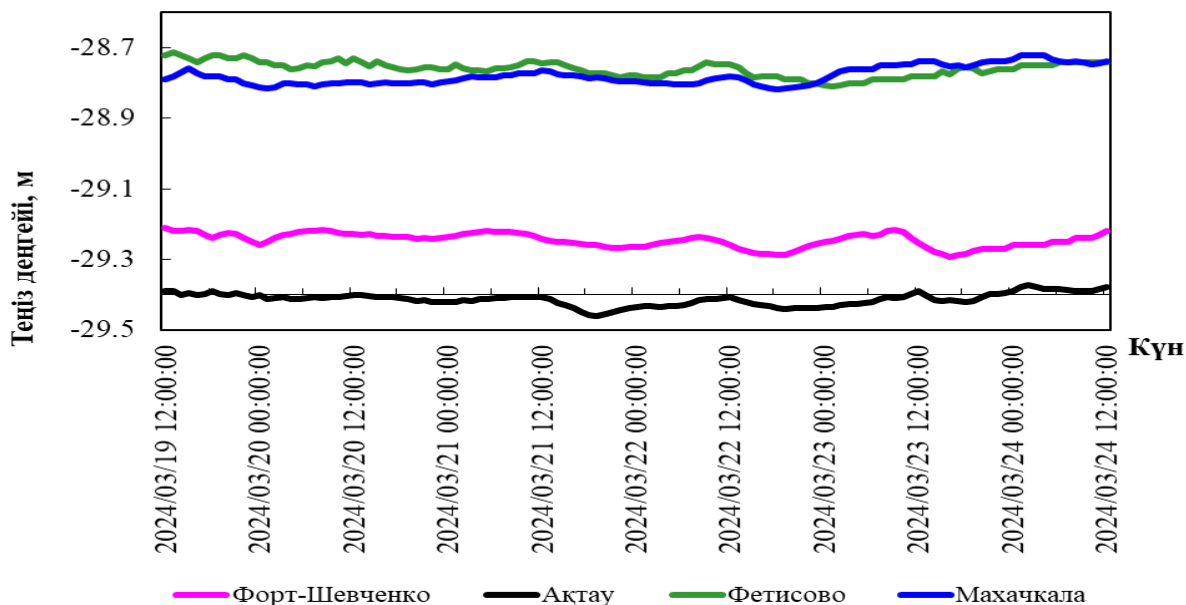
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

19-24 наурыз аралығында теңіз деңгейінің минус 29,16 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,68 м-ден минус 29,63 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **12 см-ден аспайды.**

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-144 (-29,44)	2024/03/19 18:00:00	-156 (-29,56)	2024/03/20 20:00:00	-149 (-29,49)
Ақтау	-153 (-29,53)	2024/03/24 06:00:00	-163 (-29,63)	2024/03/20 06:00:00	-157 (-29,57)
Фетисово	-68 (-28,68)	2024/03/23 14:00:00	-77 (-28,77)	2024/03/20 21:00:00	-73 (-28,73)
Махачкала	-81 (-28,81)	2024/03/20 13:00:00	-91 (-28,91)	2024/03/19 18:00:00	-86 (-28,86)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

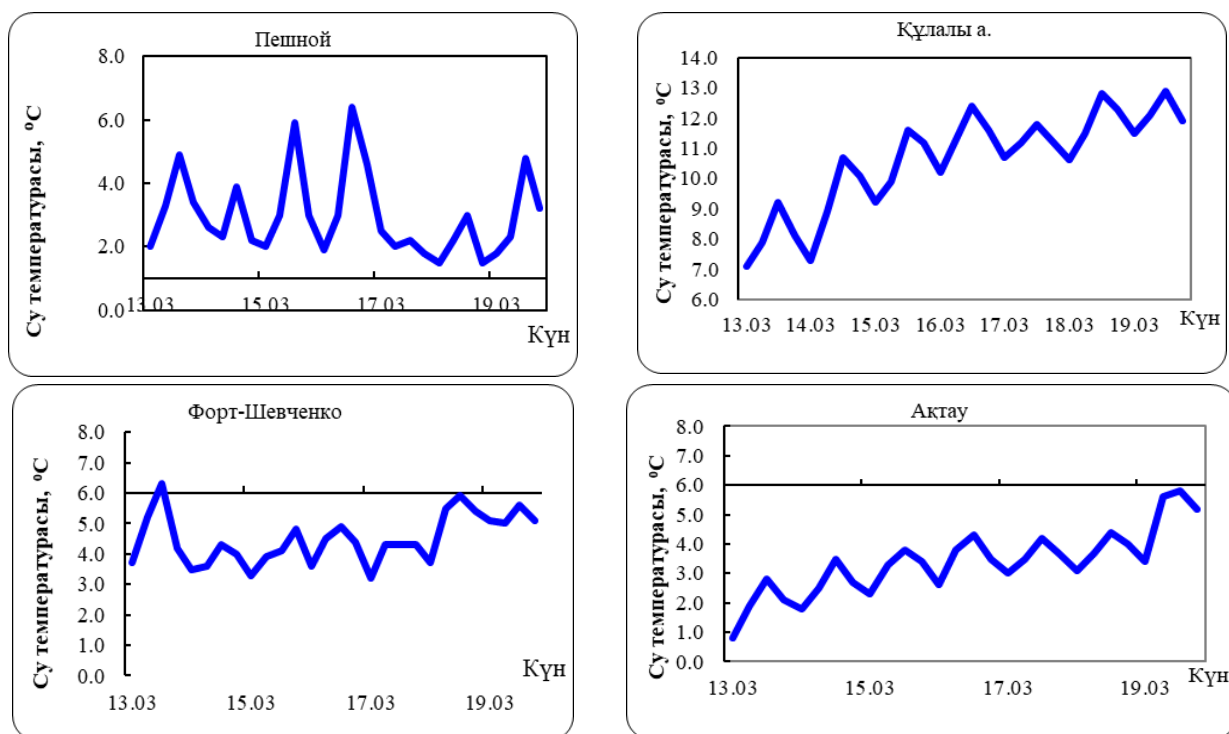
2024 Ж. 13-19 НАУРЫЗ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Каспий теңізінің таяз бөлігіндегі теңіздің орташа деңгейі минус 29,08 м құрады.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Рогидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,13 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,66 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,63 м-ге сәйкес келді.

2024 ж. 13-19 наурыз аралығындағы Каспий теңізіндегі мұз жағдайына ШОЛУ

Спутниктік суреттер (1-сурет) және Каспий теңізінің солтүстік жағалауындағы теңіз станциялары мен бекеттерінің жедел деректері бойынша мұздың толық жойылуы байқалады.

3-Сурет. Стационарлық станциялардағы деректер бойынша судың температурасы

**СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының МИКЕ 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешиной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Құрастырған: Елтай А.Ғ.

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.